

Cilt/Volume: 4

Sayı/Issue: 2

Aralık/December 2015

BÜEFAD

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

Uluslararası Hakemli Dergi

BARTIN UNIVERSITY
JOURNAL
OF FACULTY OF
EDUCATION

International Refereed Journal

ISSN 1308-7177

2015-4

2

BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

BARTIN UNIVERSITY JOURNAL OF FACULTY OF EDUCATION

ISSN:1308-7177

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL

Cilt/Volume: 4, Sayı/Issue: 2, Aralık/December 2015

Sahibi

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Adına
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Dekan)

Editör

Yrd. Doç. Dr. Sedat Balyemez

Alan Editörleri

Prof. Dr. Çetin SEMERCİ
Doç. Dr. Necati HIRÇA
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN
Yrd. Doç. Dr. Harun ER
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA

Yabancı Dil Sorumlusu

Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN

Yayıma Hazırlık

Arş. Gör. Arzu ÇEVİK
Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ

Sekretarya

Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU

Teknik Sorumlular

Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI

İletişim

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi
74100 BARTIN – TÜRKİYE
e-posta: bufad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BÜEFAD), yılda iki kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

Owner

On Behalf of Bartın University Faculty of Education
Prof. Firdevs GUNES (Dean)

Editor

Asst. Prof. Sedat Balyemez

Field Editors

Prof. Cetin SEMERCI
Assoc. Prof. Necati HIRCA
Assoc. Prof. Nuriye SEMERCI
Asst. Prof. Ayse Derya ISIK
Asst. Prof. Ayla CETIN DINDAR
Asst. Prof. F. Gizem KARAOGLAN YILMAZ
Asst. Prof. Gulsun SAHAN
Asst. Prof. Harun ER
Asst. Prof. Neslihan USTA
Asst. Prof. Sinem TARHAN
Asst. Prof. Suleyman Erkam SULAK
Asst. Prof. Sureyya GENC
Asst. Prof. Yilmaz KARA

Foreign Language Specialist

Asst. Prof. Ozge GUN

Preparing for Publication

RA. Arzu CEVIK
RA. Omer KEMIKSIZ

Secretary

RA. Hasan Basri KANSIZOGLU

Technical Assistants

Asst. Prof. Ramazan YILMAZ
RA. Baris CUKURBASIS

Contact

Bartın University Faculty of Education
74100 BARTIN – TURKEY
e-mail: bufad@bartin.edu.tr
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın University Journal of Faculty of Education (BUJFED) is a international refereed journal that is published two times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

Kapak: Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI – Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL

Dizin / İndeks

ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı, EBSCOHOST, Index Copernicus, Proquest Education Journals Database, Modern Language Association, Citefactor, The Directory of Research Journal Indexing, Open Academic Journal Index, Ulrich's Periodicals Directory

YAYIN DANIŞMA KURULU / EDITORIAL ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Hayati AKYOL	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin ALKAN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Sebahattin ARIBAŞ	Adıyaman Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet ARIKAN	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Safure BULUT	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Recai DOĞAN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet GÜNŞEN	Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. Bilgin Ünal İBRET	Kastamonu Üniversitesi
Prof. Dr. Ramazan KAPLAN	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Firdevs KARAHAN	Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Aziz KILINÇ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet KIRKILIÇ	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Murat ÖZBAY	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet SABAN	Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. M. Fatih TAŞAR	Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yavuz TAŞKESENİGİL	Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Cemal TOSUN	Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Selahattin TURAN	Osmangazi Üniversitesi
Prof. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN	Akdeniz Üniversitesi
Prof. Dr. Selma YEL	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Bahri ATA	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Eyyup COŞKUN	Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Erol DURAN	Uşak Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga GÜYER	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Emine KOLAÇ	Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Sabri SİDEKLİ	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Neşe TERTEMİZ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Kubilay YAZICI	Niğde Üniversitesi

BU SAYININ HAKEMLERİ / REFEREES OF THIS ISSUE

Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ	Bartın Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim BİLGİN	Mustafa Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Nergüz BULUT SERİN	Lefke Avrupa Üniversitesi
Doç. Dr. Adnan KARADÜZ	Erciyes Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Osman ALAKUŞ	Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Ayşe OKVURAN	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Başaran GENÇDOĞAN	Atatürk Üniversitesi
Doç. Dr. Berna CANTÜRK GÜNHAN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Cemal TOSUN	Bartın Üniversitesi
Doç. Dr. Cihan ÖZDEMİR	Yunus Emre Enstitüsü
Doç. Dr. Çiğdem KILIÇ	Mersin Üniversitesi
Doç. Dr. Deniz Beste ÇEVİK KILIÇ	Balıkesir Üniversitesi
Doç. Dr. Duygu Piji KÜÇÜK	Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Erdal TATAR	Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Fatma ŞAŞMAZ ÖREN	Celal Bayar Üniversitesi
Doç. Dr. Fatime BALKAN KIYICI	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Gizem SAYGILI	Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi
Doç. Dr. Gökhan DEMİRCİOĞLU	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Gülsen ÜNVER	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. H. Elif DAĞLIOĞLU	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Hünkâr KORKMAZ	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Kasım YILDIRIM	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Altan KURNAZ	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Mehmet Barış HORZUM	Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa BAŞARAN	Bozok Üniversitesi
Doç. Dr. Mustafa KURT	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Oğuzhan KILDAN	Kastamonu Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer ADIGÜZEL	Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Salih Zeki GENÇ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Doç. Dr. Sevgi KINGİR	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Soner Mehmet ÖZDEMİR	Kırıkkale Üniversitesi
Doç. Dr. Şebnem Kandil İNGEÇ	Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Tazegül DEMİR ATALAY	Kafkas Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga ERDOĞAN	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Tolga KABACA	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Türkay Nuri TOK	Pamukkale Üniversitesi
Doç. Dr. Yavuz ERİŞEN	Yıldız Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Yusuf CERİT	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Yücel ÖKSÜZ	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Doç. Dr. Zarife SEÇER	Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ahmet YIKMIŞ	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aslıhan OSMANOĞLU	Trakya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Aynur PALA	Celal Bayar Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Bekir Necati ALTIN	Niğde Üniversitesi

Yrd. Doç. Dr. Emrullah YILMAZ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Erol BARIN	Hacettepe Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Esen ERSOY	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Esin ERGÜN	Karabük Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Cansel KADIOĞLU	Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gülce COŞKUN ŞENTÜRK	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gürcan UZAL	Namık Kemal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Gürsoy MERİÇ	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hülya KUTU	Kilis 7 Aralık Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin EŞ	Sinop Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İlker CIRIK	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. İlknur GÜVEN	Marmara Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kemal Zeki ZORBAZ	Mustafa Kemal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Kemalettin PARLAK	İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. M. Hülya ÜNAL KARAGÜVEN	Marmara Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mehmet BİLGİN	Çukurova Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa KALE	Gazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Mustafa Onur CESUR	Maltepe Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Neslihan BAY	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Nurhan ÖZTÜRK GEREN	Sinop Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Ramazan YİRCİ	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sadet MALTEPE	Balıkesir Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Safiye ASLAN	Aksaray Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sedef CANBAZOĞLU BİLİCİ	Aksaray Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Seçil Eda KARTAL	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sefa DÜNDAR	Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sema SOYDAN	Mevlana Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sema SULAK	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Serpil ÖZDEMİR	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sevan NART	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sibel SADİ YILMAZ	Kafkas Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Songül GİREN	Aksaray Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Süleyman GÖKSOY	Düzce Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Şenay YAPICI	Amasya Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Tuncay Yavuz ÖZDEMİR	Fırat Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yasemin KIYMAZ	Ahi Evran Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA	Bartın Üniversitesi
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz TONBUL	Ege Üniversitesi
Öğr. Gör. Dr. Özge ELİÇİN	Uludağ Üniversitesi
Dr. Hayriye Tuğba ÖZTÜRK	Ankara Üniversitesi

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Firdevs GÜNEŞ		
Başlık ve Zihni Yönlendirme <i>Title and Guiding Mind</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000131232	290-305
Belgin BAL İNCEBACAK		
Müzedede Drama: Heykel ve İmgelem Kavramı <i>Drama at the Museum: The Concept of Sculpture and Imagination</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000222	306-318
Özgür EROĞLU		
Eğitim Fakültesi Mezunu Müzik Öğretmenlerinin Armoni Bilgi ve Becerilerine İlişkin Görüşleri <i>Faculty of Education Graduate Music Teachers' Opinions on their Harmony Knowledge and Skills</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143436	319-330
Yeliz ÇELEN		
İlköğretim Öğretmenlerinin Matematiğe Yönelik Tutumlarının Öğretmen Özellikleri Açısından İncelenmesi <i>Review of Primary School Teachers' Attitude towards Mathematics in the Framework of their Teaching Features</i>	Doi: 10.14686/buefad.01263	331-343
Melike YAVUZ TOPALOĞLU - Fatime BALKAN KIYICI		
Fen Bilimleri Programlarının Karşılaştırılması: Türkiye ve Avustralya <i>Comparison of Science Curriculum: Turkey and Australia</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000266	344-363
Cafer ÇARKIT – Adnan KARADÜZ		
Ortaokul Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Bağlamında Yazma Becerisi Öğretimi Üzerine Öğretmen Görüşleri <i>Teachers' Perceptions in Teaching Writing Skills in the Context of Middle School Authorship and Writing Skills Course</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000137223	364-381
Oğuz DİLMAÇ – Cihan İNANÇ		
Sınıf Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Öz Yeterlik Düzeyleri <i>The Self-Sufficiency Levels of Classroom Teachers about Visual Arts Course</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000254	382-400
Ayşe Belgin AKSOY – Hurşide Kübra ÖZKAN		
Çocukların Bilişsel Tempoları İle Sosyal Problem Çözme Becerilerinin Bazı Demografik Özellikler Açısından İncelenmesi (Kırklareli İl Merkezi Örnekleme) <i>Examination of Children's Cognitive Tempo and Social Problem-Solving Skills Regarding Some Demographic Characteristics (A Sample Study of Kırklareli City Centre)</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000136006	401-417
Feyza GÜN – Hilal BÜYÜKGÖZE		
Araştırma Görevlilerinin Bireysel Gelişim İnişiyatifinde Özyeterliğin Rolü <i>The Role of Self-Efficacy on Personal Growth Initiative among Research Assistants</i>	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000139086	418-432

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Ali KIRKSEKİZ - Mehmet UYSAL – Onur İŞBULAN - Özcan Erkan AKGÜN		
Mübin KIYICI – Mehmet Barış HORZUM		
Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması Derslerine Eleştirel Bir Bakış: Problemler, Beklentiler ve Çözüm Önerileri <i>A Critical View to School Experience and Application of Teaching Courses: Problems, Expectations and Solution Suggestions</i>		433-451
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000250	
F. Ceyda ÇINARDAL - Levent ÇINARDAL – Binali ÇATAK		
Mesleki Müzik Eğitimi Veren Yükseköğretim Kurumlarındaki Öğrencilerin Eleştirel Düşünme Eğilimleri <i>Critical Thinking Tendency of Students at Higher Education Institutions Providing Professional Music Education</i>		452-465
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000240	
Güngör KESKİNKILIÇ YUMUŞAK		
Öğretmen Adaylarının Yansıtıcı Düşünme Eğilimleri Ve Mesleğe Yönelik Tutumları <i>Reflective Thinking Tendencies of Preservice Teachers and their Attitudes towards the Teaching Profession</i>		466-481
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000206	
Ensar AYDIN - Süleyman Erkam SULAK		
Sınıf Öğretmeni Adaylarının “Değer” Kavramına Yönelik Metafor Algıları <i>Metaphor Perception of Prospective Primary School Teachers for “Value” Concept</i>		482-500
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000148420	
Abdullah Çağrı BİBER – Ziya ARGÜN		
Matematik Öğretmen Adaylarının Tek ve İki Değişkenli Fonksiyonlarda Limit Konusunda Sahip Oldukları Kavram Bilgileri Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi <i>The Relations Between Concept Knowledge Related to the Limits Concepts in One and Two Variables Functions of Mathematics Teachers Candidates</i>		501-515
	Doi: 10.14686/buefad.26967	
Arzu ÖZYÜREK – Fatih AKÇA		
Zihinsel Yetersizliği Olan Çocukların Oyuncak Profillerinin İncelenmesi <i>An Examination of the Toy Profiles of the Children with Mental Deficiency</i>		516-529
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000142122	
Aysun DOĞUTAŞ		
Cultural Intelligence Level of Turkish Teacher Candidates in Globalized World <i>Küreselleşen Dünyada Türk Öğretmen Adaylarının Kültürel Zekâ Seviyeleri</i>		530-547
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000131990	
Ali SICAK – Mehmet BAŞÖREN		
Ortaöğretim Öğrencilerinin Akademik Motivasyonlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi (Bartın Örneği) <i>An Investigation of High School Students Academic Motivation in Related to Various Variables (Bartın Samples)</i>		548-560
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000239	
Songül GİREN – Emre DURAK		
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Oyuncak Kavramına İlişkin Metaforik Algıları <i>Early Childhood Education Teachers’ Metaphors about Toy Concept</i>		561-575
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143590	
Erdal TATAR		
Bir Kimyasal Problem Çözme Tekniği: Stokiyometrik Haritalama <i>A Chemical Problem Solving Technique: Stoichiometric Mapping</i>		576-585
	Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000138529	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Yavuz ERİŞEN - Fazilet YAVUZ BİRBEN - Hatun SEVGİ YALIN - Pinar OCAK	
Üstün Yetenekli Çocukları Fark Edebilme ve Destekleme Eğitiminin Öğretmenler Üzerindeki Etkisi <i>The Awareness and Support Training for Gifted Children: The Impact on Teachers</i>	586-602
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000137872	
Ahmet AKIN – Mehmet BAŞÖREN	
Algılanan Empatik Öz-Yeterlik ve Sosyal Öz-Yeterlik Ölçeğinin Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirliği <i>The Validity and Reliability of Turkish Version of the Perceived Empathic and Social Self-Efficacy Scale</i>	603-610
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000235	
Ercan ATASOY – Neslihan UZUN – Berna AYGÜN	
Dinamik Matematik Yazılımları ile Desteklenmiş Öğrenme Ortamında Öğretmen Adaylarının Teknolojik Pedagojik Alan Bilgilerinin İncelenmesi <i>Investigating Pre-service Teachers' Technological Pedagogical Content knowledge in Learning Environment Supported by Dynamic Mathematics Software</i>	611-633
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143622	
A. Oğuzhan KILDAN – Berat AHİ	
Okul Öncesi Öğretmenlerinin Bilimsel Çalışmalara Yönelik Okuma Alışkanlıkları <i>Reading Habits of Scientific Studies For Pre-School Teachers</i>	634-650
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.1082000251	
Tuncay CANBULAT - Hadiye KÜÇÜKKARAGÖZ - Fatma ERDOĞAN – Ayşe YEŞİLOĞLU	
Sınıf Öğretmeni Adaylarında Empatik Eğilim Düzeyi ve Geleceğe Dönük Beklenti <i>The Level of Hopelessness and Empathic Tendency of a Group of Class Teacher Candidates</i>	651-665
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000145067	
Nail İLHAN - Yakup DOĞAN – Özge ÇİÇEK	
Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının “Özel Öğretim Yöntemleri” Dersindeki Yaşam Temelli Öğretim Uygulamaları <i>Preservice Science Teachers' Context Based Teaching Practices in “Special Teaching Methods” Course</i>	666-681
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000143534	
Rıza SALAR – Ümit TURGUT	
Implementing Differentiated Instruction on Pre-Service Physics Teachers: Agendas <i>Fizik Öğretmen Adaylarına Farklaştırılmış Öğretimin Uygulanması: Ajandalar</i>	682-695
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000136908	
Fadime KOÇ DAMGACI - Yeliz KAYA - Rafet GÜNAY	
David Fetterman’ın Değerlendirme Modeli: Yetkilendirme Değerlendirmesi <i>David Fetterman’s Evaluation Model: Empowerment Evaluation</i>	696-710
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000139306	
Sinem ATIŞ – Mustafa ARSLAN	
Yabancılara Türkçe Öğretiminde Dilsel Becerilerin Gelişimine Etkisi Bakımından Ders Materyallerinin Önem Derecelerinin Analitik Hiyerarşi Süreci (AHS) İle Belirlenmesi <i>Determining the Importance Level of Teaching Materials by Using Analytic Hierarchical Process (AHP) in Terms of Their Influence Over the Development of Language Skills in Teaching Turkish as a Foreign Language</i>	711-726
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000136908	
Gökmen ARSLAN	
Psikolojik İstismar Ölçeği (PiÖ) Geliştirme Çalışması: Ergenlerde Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi <i>Development Psychological Maltreatment Questionnaire (PMQ): Investigating Psychometric Properties in Adolescents</i>	727-738
Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000146983	

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Fatma SUSAR KIRMIZI – Ceren SAYGI

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Drama Yöntemini Kullanmaya Yönelik Özyeterlik Algıları

Elementary

Teacher Candidates' Self-Efficacy Perceptions towards Using the Creative Drama Method

739-750

Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000144840

Burçin GÖKKURT – Tuğba ÖRNEK - Fatih HAYAT – Yasin SOYLU

Öğrencilerin Problem Çözme ve Problem Kurma Becerilerinin Değerlendirilmesi

Assessing Students' Problem-Solving and Problem-Posing Skills

751-774

Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000145637

Soner DOĞAN – Celal Teyyar UĞURLU - Orhan KAYA

Okul Yöneticilerinin Etik Liderlik Davranışlarının Öğretmenlerin Algı ve Görüşlerine Göre

Değerlendirilmesi

Evaluation of School Administrators' Ethical Leadership Behaviors According Teachers' Perceptions and

Opinions

775-789

Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000145818

Cemil KIRIM – Necati HIRÇA

Lise Öğrencilerinin Kişisel Hijyen ve Temizlik Alışkanlıklarının Fen Okur-Yazarlığına Göre

Değerlendirilmesi

The Evaluation of High School Students' Personal Hygiene Habits Based on Science Literacy

790-802

Doi: 10.14686/buefad.v4i2.5000138700

Sınıf Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Öz Yeterlik Düzeyleri

Oğuz DİLMAÇ, Doç.Dr. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, oguzdilmac@atauni.edu.tr

Cihan İNANÇ, Yüksek Lisans Öğrencisi, Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, cihaninann@hotmail.com

Öz: Çocukları hayata ve üst öğrenime hazırlayan ilkökul eğitimi temel nitelikte olması vasfıyla önemlidir. İlkokulda verilen Görsel sanatlar eğitimi çocuğun ilerleyen süreçte görsel sanatlara yönelik ilgi ve tutumunu belirleyecek niteliktedir. Ayrıca çocuğun yaratıcı yönünü tetikleyecek ilk eğitimler bu süreçte verilmektedir. Görsel sanatlar eğitimi ilkokullarda sınıf öğretmenleri tarafından gerçekleştirilmekte dolayısıyla sınıf öğretmenlerinin Görsel Sanatlar dersine yönelik öz yeterlilikleri önem kazanmaktadır. Görsel sanatlar dersine yönelik öz yeterliğe sahip sınıf öğretmenleri, öğrenciler için dersi sıkıcı ve verimsiz olmaktan çıkaracak, çocukların yaratıcı yönleri için sağlıklı uyarımlar da bulacaktır. Araştırmanın amacı, Sınıf öğretmenlerinin Görsel Sanatlar dersine yönelik öz yeterliklerini tespit etmek ve bu düzeylerin cinsiyet, mesleki kıdem yılı, mezun olunan fakülte gibi bağımsız değişkenler tarafından etkilenip etkilenmediğini güncel veriler ışığında tespit etmektir. Araştırma yapılış yöntemine göre tarama modelindedir. Veri toplanmasında anket yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersine yönelik öz yeterliklerinin iyi düzeyde olduğu, genel olarak kendilerine güvendikleri ve görsel sanatlar dersi konusunda kendilerini yeterli gördükleri belirlenmiştir. Bununla birlikte, sınıf öğretmenlerinin öz yeterlilik düzeylerinin cinsiyete, mezun oldukları fakülteye ve mesleki kıdem yılına bağlı olarak anlamlı düzeyde farklılık göstermedikleri görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Sınıf öğretmenliği, Sanat Eğitimi, Görsel sanatlar, Öz yeterlilik, Eğitim

The Self-Sufficiency Levels of Classroom Teachers about Visual Arts Course

Abstract: The primary school education, preparing children to life and higher education, is important because of being a basic characteristic. The education of visual arts, given in primary school, is a feature that will determine the interest and manner of student to visual arts in the forthcoming period. Besides, first trainings, which will stimulate creative side of child, have been given in this period. Visual arts education has been realized by classroom teachers in primary schools, so self-sufficiency of classroom teachers on visual arts lesson gains importance. Classroom teachers, who have self-sufficiency about visual arts lesson, are going to take out the lesson being bored and unproductive for students and reveal the creative sides of children with healthy impulses. The aim of this research is to confirm the classroom teachers' self-sufficiencies about visual arts lesson and analyse whether these levels have been affected by some independent variables such as gender, years of professional seniority and alma mater in the light of updated data or not. According to making method, research is on screening model. The survey method has been used while collecting data. As a result of the research, it has been identified that classroom teachers' self-sufficiency about visual arts course is above average, generally they believe in themselves and they feel themselves adequately in the matter of visual arts lesson. However it has been seen that, the self-sufficiency levels of classroom teachers do not differ from at level of significance depending on gender, alma mater and years of Professional seniority.

Key Words: Classroom teaching, art, visual arts education, self-sufficiency, education

1.GİRİŞ

Genel eğitim içerisinde önemli bir yere sahip olan sanat eğitimi “her bir sanat eserinin hedeflediği seyircide, dinleyicide, okuyucuda estetik kaygı meydana getirmeyi; zihnin bir boyutu olan sanatsal zekânın beslenmesi ve geliştirilmesini, bununla birlikte ona, insan ve insana bağlı değerleri iletmeyi hedefler (Enver, 2004: 91)”. Temelinde bireyde yaratıcılığın geliştirilmesini amaçlayan sanat eğitimi, bireyin araştırmacı yönünü keşfetmesini sağlayan, estetik duyarlılığın gelişmesine yardımcı olan bir alandır.

“Eğitimsel anlamda sanatsal öğrenme, öğretici ile öğrenen (öğretmen-öğrenci) arasında öncede programlanmış estetiksel etkinlikler çerçevesinde oluşan amaçlı, anlamlı ilişkilerle gerçekleşir. Çocuklar ancak sosyal bir çevre içinde buldukları nesnelere tanır ve kullanırlar, bu da çocuğun sanatsal gelişimine ortam sağlayan önemli unsur olarak görülür. (Artut, 2004: 87).” Amacı sanatçı yetiştirmek değildir. “Sanat eğitimi rastlantısal olarak kimi yönelişleri, kimi becerileri ya da yetenekleri ortaya çıkarabilirse de, sanat eğitiminin salt amacı bunlar değil; hayatı değerli kılmak ve ondan zevk almayı sağlamaktır. Yani sanat eğitimi; insanı hedef alan ve onun mutluluğu için, insan anlayışına uygun nesiller yetiştirmeyi amaçlar (Enver, 2004: 92).” Sanat eğitimi, bireyin sanat yoluyla eğitimi sürecini kapsamakla birlikte, genel eğitim içerisinde önemli bir yere sahiptir. Bireyin estetik yönünün ve yaratıcılığının geliştirilmesini amaçlayan sanat eğitimi, bu özellikleri ile kişiliğin gelişimine olumlu katkılar sağlayabilir. Sanat eğitimin amacı sanatçı yetiştirmek değildir. Sanat eğitimi ile çocuklar çevrelerini daha iyi algılar, yorumlar ve etkileşime girerler.

Görsel sanatlar alanı “ Sürekli kendi dışındaki alanların ya yararlı yaklaşım ya da toplumsal ve psikolojik gereksinimlerle işlevlerinin bir uygulama alanıdır. Görsel sanat alanının dışında sanat eğitiminden beklenen pek çok işlev, dersi bir disiplin alan olmaktan uzaklaştırmıştır. Sonuçta sanat eğitimi karmaşıklık ve belirsizlik içinde okullarda önemsiz bir ders durumuna düşmüştür (Kırışoğlu, 2005: 1).” “Özellikle ilköğretim programında önemli bir ifade, beceri dersi olarak görülen bu ders ne yazık ki "mihver dersler” adı verilen matematik ve fen derslerinin ağırlığı altında ezilmektedir. Aslında sanat dersleri okul öncesi olmak üzere ilköğretim programının temelini oluşturmaktadır (Artut, 2004: 188).” Görsel sanatlar dersinin hedeflenen işlevselliğini kazanması alanına hakim öz yeterliliği yüksek öğretmenlerin çoğunluğuyla mümkün gözükmektedir.

İlk ve ortaöğretim sisteminin amacı, öğrencinin yeteneklerini ve kapasitesini anlayıp, geleceğe dönük mesleki eğilimlerini bulup çıkararak üst öğrenim kurumlarına, yaşama hazırlamak olmalıdır. Bu nedenle eğitimleri sırasında gençleri çeşitli konularda bilgilendirmek eğitmek kadar, algılama ve tasarlama sonucunda bir şeyler yaratmaya, keşfetmeye yönlendirmekte çok önemlidir (Südor, 2006:11).

Ülkemizde görsel sanatlar eğitiminin tarihsel gelişimi çok henüz çok yenidir. Bu sürecin olgunlaştığını söylemek için ulaşılan seviye yeterli değildir. Cumhuriyetin kuruluşu ile beraber eğitim sistemi yeni bir toplum arzusu ile biçimlendirilmek, istenmiş ilköğretileri de kapsayan yeni eğitim ve öğretim programları hazırlanmıştır.

Programda yer alan resim ve iş eğitimi ile ilgili derslerin daha sağlıklı uygulanabilmesi için, bu branşta öğretmen yetiştirilmeye başlanır. Bu amaçla Ankara’da Avrupa’nın tanınmış Profesörleri Resim-iş ilkelerine uygun kurslar açarlar. Kurslara ülkenin çeşitli bölgelerinden yüze yakın ilk ve ortaokul öğretmeni katılır (İlhan, 2003, 16). “1924-1927 yılları arasında ortaöğretim kurumlarının ilk kısmı olan ortaokullarda resim dersi haftada bir saat ve zorunlu olarak programlanmıştır. Ancak alan öğretmenlerinin yetersizliği nedeniyle ilkokul öğretmenlerine açılan kurslarla bu açık kapatılmaya çalışılmıştır. (Özsoy, 2003, 73)”. 1962, Öğretmen okullarında Resim-İş eğitimi semineri açıldı (Bu gün isim yapmış birçok sanatçı öğretim elemanı bu seminerin öğrencilerindendir (Artut, 2004,107). “ İlk ve ortaokullardaki resim-iş öğretmeni açığını kapatmak üzere, Öğretmen okullarındaki yetenekli öğrenciler resim ve seminerlerine seçilmişlerdir Burada aldıkları eğitim sonucu bir bölümü “Gazi Eğitim Enstitüsünde” sanat eğitimine başlarken, diğer bölümü ilkokul öğretmenliğine geri dönmüştür (Özsoy, 2003: 75). Öğretmen okullarında yetişen öğretmenler de oldukça içi bir sanat eğitimi almış ve bunu Öğretmenliklerine olumlu bir şekilde yansıtmışlardır (Ayaydın vd, 2009: 32).” 1973 yılında Sınıf Öğretmeni yetiştiren iki yıllık Eğitim Enstitüleri açıldı. Bu kurumlarda bir dönem üç saat süreli Resim- Yazı ve İş dersi müfredatında yer aldı (Artut, 2004, 107). Milli eğitim bakanlığı 1974’de gerçekleştirdiği 9. Şura alınan kararlar sanat eğitimi açısından önemlidir. “Sanat eğitimi derslerinin, anaokulundan başlayarak, sanat alanında profesyonel olarak sanatçı ya da sanat eğitimcisi vb. eleman yetiştiren fakülte ya da yüksekokulların dışında, başka mesleklere yönelik eğitim veren fakülte ve yüksekokullarda da sürdürülmesine karar verildi” (Enver, 2004, 98). 1990’lı yıllarda İlk ve orta dereceli okullara yönelik olarak MEB’da program geliştirme çalışmaları yapılmış, hazırlanan yeni programlar uygulamaya konmuştur. İlköğretim Kurumları Resim-İş Dersi Öğretim Programı 1992 yılında hazırlanmış ve uygulamaya başlanmıştır (MEB, 1992; Özsoy, 2003, 76).

Okulöncesi dönemden üniversite düzeyine kadar geniş bir süreci kapsayan sanat eğitiminin ilk eğitimcileri arasında sınıf öğretmenleri gelmektedir. Sınıf öğretmenliği ilkokul 1.2.3.ve 4. sınıflarda öğrencilere, okuma-yazma öğretmekle beraber temel düzeyde Türkçe, matematik, sosyal bilgiler, fen bilgisi, din kültürü, yabancı dil, müzik, görsel sanatlar, beden eğitimi öğretmekle hayata hazırlamakla yükümlü öğretmenlik alan mesleğidir. Sınıf öğretmenleri öğretmenlik meslek eğitiminde öğrendikleri yöntemlerle MEB tarafından onaylanan öğretim programları ve ilgili mevzuatta belirtilmiş bilgi, beceri, tutum ve davranışları, öğrencilere kazandırmakla yükümlüdürler. Sınıf düzeyine uygun yıllık, aylık, haftalık ve günlük çalışma planları kullanarak öğrencilere temel hayat bilgisi eğitimi verir. Öğrencilerini sistemli gözlemlenmelerle değerlendirmeye tabi tutar, gelişimlerini izler. Öğrencilerini hayata hazırlarken onların yaratıcı sorun çözme becerilerine sahip bireyler olarak yetişmelerini hedefler. İlkokul düzeyinde gerçekleşen görsel sanatlar eğitimi sınıf öğretmenleri tarafından verilmekte bu durum sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersine yönelik öz yeterliliklerinin tespitini önemli kılmaktadır. ” Resim derslerinin, yeteneği olanların başarabildiği bir dal olduğu görüşü, çevre ve ailede yaygın bir kanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla bu mantıktan yola çıktığımızda bazı ilkokul öğretmenleri de kendilerini bu alanda yetkin görmediklerinden dolayı ilgili dersi anlam ve amacına uygun bir şekilde yürütemeyeceklerini düşünerek gereken çaba ve özeni göstermemektedirler (Artut, 2004, 188). ”

Sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersine yönelik tutumları çocukların temel sanat eğitimini etkilemekte, ilerleyen sanat eğitimlerine yönelik ilgilerini şekillendirmektedir. Görsel sanatlar eğitiminin çocuğa kazandırmayı amaçladığı kişilik gelişimi ise temel nitelikteki ilkokul Görsel Sanatlar derslerini, daha da önemli kılmaktadır. “Bu gün çocuk psikologları ve eğitimciler ilk beş yılda verilen eğitimde bu derslerin hakkıyla verilmesinin önemini sıklıkla vurgulamakta, çocuğun ruh ve beden sağlığına etkisini belirtmektedirler (Batur, 2010: 3).” Her alanda olduğu gibi, sanatsal yaratıcılıkta da başarılı öğrenciler yetiştirmek, hiç şüphesiz öğretmenlerin de yaratıcı bir kişiliğe sahip olmalarını gerektirir. Yaratıcı öğretmen, yaratıcı davranışların onaya çıkması için gerekli ortamları hazırlayarak, öğrencilerin karşılaştıkları sorunlar karşısında yeni ve orijinal çözümler üretmesini sağlar. O halde, öğrencilerin yaratıcı davranış sergileyebilmeleri, sadece onların kişilik özellikleriyle sınırlı değil, diğer faktörlerin yanı sıra, öğretmen tutumlarıyla da yakından ilgilidir (Enver, 2004, 203).”

Buyurgan ve Buyurgan’ın da (2012) belirttiği gibi eğitimin her aşamasında amacına uygun bir sanat eğitimi nitelikli sanat eğitimcileri ile mümkündür. Görsel sanatlar dersi bireyin yaratıcı güçlerini geliştirebilmesine olanak sağlayarak, kendi kültürünü tanımasına yardımcı olarak başka kültürlerle olan farklılıkları öğrenir.

“Her birimiz ilk ve orta öğretimdeki eğitim sürecimizi bir an için düşündüğümüzde “Resim veya Resim-İş” ismiyle almış olduğumuz bu derse giren öğretmene göre ne denli farklı yaklaşımların sınıfa egemen olduğunu hatırlayabiliriz. Resim dersinin dışındaki her dersin işlendiği bir ortama dönüştürüldüğü çok yaşanmış olduğu söylenebilir (Bulut vd. 2013, 158).”

İlkokul birinci sınıftan beşinci sınıfa kadar olan süreç içerisinde, sanat öğretimine ilişkin temel ilkeler çerçevesinde planlı programlı bir çalışma düzeneği oluşturulmalıdır, Unutulmamalıdır ki, sanatsal içerik beklentileri günlük, aylık ya da bir üniteyle sınırlı değildir. Sanat öğretimi uzun, planlı sistematik bir çalışmayı gerektirir (Artut, 2004, 231).

“1-8. Sınıflar Görsel sanatlar eğitim programı 2013 Yılında Talim Terbiye Kurulu tarafından yenilenmiştir.

Program üç temel alan üzerine odaklanmıştır.

1. Görsel İletişim ve Biçimlendirme,
2. Kültürel Miras,
3. Sanat Eleştirisi ve Estetik (Karip vd, 2013, 02).”

“Görsel sanatlar dersi programının 1-4. Sınıflarında genel olarak duygu ve düşüncelerin sanat yoluyla nasıl ifade edilebildiği, sanatın değerli olduğu, sanat eserlerinin süreç içerisindeki değişimi ve yapıldıkları yerlerin tanınması; Türk kültüründen ve farklı kültürlerden esinlenilerek yeni fikirler oluşturulması, bu fikirlerin uygulamaya yansıtılırken sanat malzemelerinin ve tekniklerinin kullanılması; oyun ve sorgulama yoluyla öğrenmenin gerçekleşmesi, yerel sanat ürünleri üzerindeki motiflerin incelenmesi, sanata karşı duyarlı olunması ve geçmiş dönemlerde yapılmış sanat eserlerinin günümüz sanatına etkisi üzerine yoğunlaşmıştır (Karip vd. 2013, 2).”

“Etkili bir sanat eğitimi etkinliği, yeterli programlar geliştirilmesi kadar onu uygulayacak olan öğretmenlerin, sanat eğitimcilerinin gerekli bilgi ve anlayış ile donatılmış olmalarına

bağlıdır. Yararlı bir sanat eğitimi programı geliştirecek olanın, sağlam bir sanat felsefesi bilgisinden hareket etmesi zorunludur. Öğretmenin böyle bilgilere sahip olmasından çok öncelikle sanat etkinliğinin yararına inanması, böyle bir anlayışı geliştirmiş olması gerekir (Buyurgan ve Buyurgan, 2012, 6).”

“Görsel sanatlar dersi programının 1-4. sınıflarında genel olarak duygu ve düşüncelerin sanat yoluyla nasıl ifade edilebildiği, sanatın değerli olduğu, sanat eserlerinin süreç içerisindeki değişimi ve yapıldıkları yerlerin tanınması; Türk kültüründen ve farklı kültürlerden esinlenilerek yeni fikirler oluşturulması, bu fikirlerin uygulamaya yansıtılırken sanat malzemelerinin ve tekniklerinin kullanılması; oyun ve sorgulama yoluyla öğrenmenin gerçekleşmesi, yerel sanat ürünleri üzerindeki motiflerin incelenmesi, sanata karşı duyarlı olunması ve geçmiş dönemlerde yapılmış sanat eserlerinin günümüz sanatına etkisi üzerine yoğunlaşmıştır. (Karip vd. 2013: 2).” Çocuğun kültürlere yönelik ilgisi aracılığı ile yeni fikirlere ulaşması, görsel sanatlar yöntem ve teknikleriyle fikirlerini ürüne dönüştürmesi istenmektedir. Sanat eğitimi kişilerin yetenekleri doğrultusunda geliştirirken; hayatın her alanında yaratıcı çözümler ortaya koyabilen, üretken, fark yaratabilen kişiler yetiştirmeyi amaçlar. Görsel sanatlar eğitimi bireylere görsel sanatların yanı sıra görselliğin olduğu her alanda yaratıcı beceriler sergileyebilme imkânı sunar.

“Sınıf öğretmenleri eğitim-öğretim süreçlerinde, çocuğun çizgisel gelişimi, sanat eğitiminin önemi ve gerekliliği, müzede eğitim, öğrencilerine seviyelerine uygun neler yaptırabilecekleri ve zarar vermeden nasıl yönlendirebilecekleri ile ilgili teorik ve uygulamalarla bilgi sahibi olmalıdır” (Buyurgan & Buyurgan, 2012, 6). Bu anlayış doğrultusunda eğitim fakültelerinin sınıf öğretmeni yetiştirmeye yönelik lisans programları dâhilinde ikinci sınıfın dördüncü döneminde “sanat eğitimi ve kuramları” ve dördüncü sınıfın yedinci döneminde “görsel sanatlar eğitimi” dersi verilmektedir. Ülkemizde sınıf öğretmenliği branşına eğitim fakültesi dışındaki fakültelerden de atama gerçekleştirilmiştir. Sınıf öğretmenliğine alan dışı atamaların oldukça fazla sayıda gerçekleşmiş olması sınıf öğretmenlerinin öz yeterlilik düzeylerine yönelik incelemeleri daha anlamlı kılmaktadır.

1.1.Öz Yeterlik

“Bireyin belli bir edimi gerçekleştirmek için gerekli eylemleri düzenleme ve yürütme gücüne ilişkin yargısına öz-yeterlik denir” (Bandura’dan akt Özerkan, 2007: 28).” “Tanımdan da anlaşılacağı gibi öz-yeterlik, bireyin gelecekteki olası durumları denetlemede ne derece başarılı olabileceğine ilişkin geliştirdiği inancıdır. Öz-yeterliğe, teknik olarak “algılanan öz-yeterlik” de denilmektedir” (Senemoğlu’ndan akt Özerkan, 2007: 28).” “Öz yeterlik kavramı, Bandura’nın Sosyal Öğrenme Kuramına dayanmaktadır” (Hamurcu, 2006; Özçelik ve Kurt, 2007).” “Sosyal öğrenme kuramının en önemli ilkelerinden biri insanların kendileri hakkında düşünme, yargıda bulunma ve kendilerini yansıtmaya kapasitesine sahip olmalarıdır ” (Çakır vd, 2009, 2). “Bandura’ya göre öz-yeterlik inancının dört kaynağı vardır. Bunlar; başarı ya da başarısızlık gibi yaşanan tüm deneyimler, heyecan, korku vb. fiziksel ve duygusal durumlar, başkalarının yaşantılarını gözleyerek başarı ya da başarısızlıklarına şahit olma gibi dolaylı yaşantılar ve aile, arkadaşlar, meslektaşlar, danışmanlar tarafından yapılan sözel iknadır (Woolfolk & Burke - Spero, 2000, 345,346). “Öğretmenin sınıf içi davranışlarını, öğretime ve sınıf yönetimine ilişkin

çeşitli kararlarını etkileyen en büyük etmenlerden birisi, kendi öğretimse yeterliklerine olan güveni, bir başka deyişle öz-yeterlik algısıdır” (Tschannen’den akt. Özerkan, 2007: 1).

Kişinin kendini yetiştirdiği bir alanda başladığı işi zihninde tasarladığı plan çerçevesinde yürüterek; beklenen başarı ile sonuçlandığı ana kadar geçen süreçte, iş yapma kapasitesi hakkında kendine ilişkin yargısına öz yeterlik diyebiliriz. Öz yeterliğe sahip kişi, belirlediği amaca ulaşmaya çalışırken karşılaşılabileceği zorluklara ve bunları alt etmek için kullanabileceği yöntemlere yönelik ön görüldür. Öz yeterliliğe sahip kişinin elde ettiği başarılar şans eseri elde edilmiş başarılar değildir.

“Öz-yeterlik düzeyi, çalışmanın zorluk derecesi; öz-yeterlik genelliği, öz-yeterlik inançlarının farklı etkinliklere transfer edilebilmesi; öz yeterlik gücü ise kişinin verilen bir çalışmadaki başarısına olan inancındaki kararlılığını gösterir” (Üstüner vd, 2009, 2).

İlgili alanyazın araştırmasında sınıf öğretmenlerinin çeşitli derslere ilişkin özyeterlik düzeylerinin belirlenmesine yönelik çok sayıda araştırma ile karşılaşmaktayız (Riggs ve Enochs, 1990; Ross,, 1992; Podell ve Soodak, 1993; Henson, 2001; Saracaloğlu ve Yenice, 2009; Hamurcu, 2006; Cerit, 2010; Taşkın ve Hacıömeroğlu, 2010; Korkut ve Babaoğlu, 2012). Bu araştırmalar içerisinde sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar eğitimine ilişkin öz yeterlik düzeylerini belirlemeye yönelik ise yayın sayısı oldukça azdır.

Sanat eğitiminin amaçladığı öğrencilerin algı birikimini ve hayal gücünü geliştirebilmeyi, öznel algılarını sanatsal anlatımlara dönüştürebilmesine fırsat tanıyabilmeyi, görsel sanatlar sevgisi ve bu sevgiyi yaşamın her alanına yansıtabilme ve bunu davranış biçimi haline getirebilme yetisi kazandırabilmeyi gerçekleştirebilmek için görsel sanatlar dersi programına ilişkin uygulama sürecinde çok önemli rol üstlenen öğretmenlerin derse ilişkin görüşlerinin belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Öğrenme sürecinin en önemli paydaşı olan öğretmenler program doğrultusunda önceden belirlenen amaçlara ulaşabilmek için sürecin her aşamasında öğrenmenin gerçekleşip gerçekleşmediğini izler ve değerlendirir. Dolayısıyla görsel sanatlar dersine giren öğretmenlerden belirli düzeyde bu alana ilişkin yeterliliğe sahip olması beklenir. Bu nedenle sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersine ilişkin öz yeterlik düzeylerini belirlemeye yönelik gerçekleştirilen bu araştırmanın önemli olduğu ileri sürülebilir.

1.2. Problem / Problem Durumu

Bu çalışmanın problem cümlesini “Sınıf öğretmenlerinin Görsel sanatlar dersine ilişkin öz yeterlikleri ne düzeydedir? Öz yeterlik düzeyleri kıdem yılı, mezun olunan fakülte, cinsiyet gibi bağımsız değişkenlerden etkilenir mi? oluşturmaktadır.

1.3.Çalışmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Sınıf öğretmenlerinin Görsel sanatlar dersine ilişkin öz yeterlik düzeylerini güncel veriler ışığında tespit etmektir. Araştırma ayrıca öz yeterlik düzeylerinin mesleki kıdem, cinsiyet, mezun olunan fakülte, türleri açısından değişip değişmediğini belirlemektir. Bağımsız değişken olarak sınıf öğretmenlerinin kıdem yılı mezun oldukları fakülte türü ve cinsiyetleri ele alınmıştır.

2. YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örneklem, veri toplama aracı ve verilerin analizine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Araştırmanın Modeli

Yapılan araştırma tarama modelindedir. “Bir konuya ya da olaya ilişkin katılımcıların görüşlerinin ya da ilgi, beceri, yetenek, tutum vb. özelliklerinin belirlendiği genellikle diğer araştırmalara göre görece daha büyük örneklem üzerine yapılan araştırmalara tarama araştırmaları denir. Tarama araştırmaları genellikle şu üç özelliğe sahiptir” (Büyüköztürk vd. 2014, 177).

1-Büyük bir topluluğun bir konuyla ilgili görüşlerinin ya da özelliklerinin (inanç, bilgi, tutum, kaygı, ilgi vb.) betimlenmesi için, topluluğu temsil edebilecek insanlardan oluşan bir parçası seçilir. Evrenden örneklemin seçilmesi.

2-Araştırma için ihtiyaç duyulan verilerin toplanma süreci, veri kaynakları olan kişilere yöneltilen sorulara verilen cevaplara dayalıdır.

3-Veriler, özelliği betimlenecek topluluğun her bir bireyinden değil, bu topluluğu temsil eden bir parçasından, yani örneklemden toplanır. (Büyüköztürk vd, 2014, 177)”

2.2.Evren Örneklem

Araştırmanın evrenini Erzurum ili merkez ilçelerinden Yakutiye ilçesinde yer alan ilkokullardaki sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise uygun örnekleme yöntemine göre belirlenmiş 4 okuldaki 117 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır.

Tablo 1. Araştırmanın örneklemine ilişkin demografik bilgiler

	Değişkenler	n	%
Cinsiyet	Kadın	71	60.7
	Erkek	46	39.3
	Toplam	117	100.0
Mesleki Kıdem	10-14	29	24.8
	15-19	54	46.2
	20 ve üzeri	34	29.1
	Toplam	117	100.0
Mezun Olunan Fakülte Türü	Eğitim Fakültesi	71	60.7
	Fen-Edebiyat Fakültesi	22	18.8
	Ziraat-Mühendislik-İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	24	20.5
	Toplam	117	100.0

Tablo 1 incelendiğinde cinsiyet değişkeni bakımından 117 sınıf öğretmenin 71'inin (%60.7) kadın, 46'sının (%39.3) erkek olduğu; mesleki kıdem değişkeni bakımından 29 öğretmenin 10-14 yıllık (%24.8), 54 öğretmenin 15-19 yıllık (%46.2) ve 34 öğretmenin de 20 ve üzeri (%29.1) mesleki kıdeme sahip olduğu; mezun olunan fakülte türü değişkeni bakımından ise 71 öğretmenin eğitim fakültesi mezunu (%60.7), 22 öğretmenin fen-edebiyat fakültesi mezunu (%18.8) ve 24 öğretmenin de ziraat-mühendislik ve iktisadi ve idari bilimler fakültesi mezunu (%20.5) olduğu anlaşılmaktadır.

2.3. Veri Toplama Aracı

2.3.1. Görsel Sanatlar Dersi Öz Yeterlik Ölçeği

Araştırmada veri toplama aracı olarak Dilmaç (2008) tarafından geliştirilen " Görsel Sanatlar Öğretimine Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek geliştirilmeden önce öz yeterliğin ne olduğu ve öz yeterlilik ölçeğinin nasıl hazırlanacağı hakkında geniş çaplı bir literatür araştırması yapılarak mevcut olan öz yeterlik ölçekleri incelenmiştir. Mevcut olan bu öz yeterlilik ölçeklerinden, öz yeterlilik ölçeğinin hazırlanması konusunda rehber olması amacıyla yararlanılmıştır. Ölçek "kesinlikle katılıyorum, katılıyorum, kararsızım, katılmıyorum, kesinlikle katılmıyorum" şeklinde beşli likert tipi olarak hazırlanmıştır. Görsel sanatlar öğretimine yönelik öz yeterlilik ölçeği 21'i olumlu, 14'ü olumsuz olmak üzere 35 madde olarak hazırlanmıştır. 35 maddelik olan ölçeğin geçerlilik ve güvenirlik analizi için 65 sınıf öğretmeni ile pilot çalışma yapılmıştır. Öğretmenlerin olumlu maddeler verdikleri cevaplar kesinlikle katılıyorum (5), katılıyorum(4), kararsızım(3), katılmıyorum(2), kesinlikle katılmıyorum(1) olacak şekilde 5'ten 1'e doğru, öğretmen adaylarının olumsuz tutum maddelerine verdikleri cevaplar ise; kesinlikle katılıyorum(1), katılıyorum(2), kararsızım (3), katılmıyorum (4), kesinlikle katılmıyorum (5) olacak şekilde 1'den 5'e doğru puanlandırılarak ilgili veriler SPSS 13.0 paket programında analiz edilmiştir (Dilmaç, 2008: 675).

Analizler sonucunda; madde ortalamaları için t-testi sonuçları $p > 0.05$ olan ve korelasyon katsayıları $r < .30$ düşük olan 2 madde ile madde toplam korelasyon değeri 0.302'den düşük olan 1 madde de pilot ölçekten çıkarılmıştır. 20 maddesi olumlu, 12 maddesi olumsuz olan "Görsel Sanatlar Öğretimine Yönelik Öz Yeterlik Ölçeği'nin pilot çalışması sonucunda ölçeğin döndürülmemiş temel bileşenler (Component Matrix) analizine göre tek faktörlü, döndürülmüş temel birleşenler analizine göre (Varimax Rotated) 4 faktörlü olduğu tespit edilmiştir. Hazırlanan veri toplama aracı tek faktörlü (genel faktör) ya da çok faktörlü olabildiği gibi hem tek faktörlü hem de çok faktörlü özellik gösterebilmektedir (Büyüköztürk,2003,121). Her iki durumla da ölçek kullanılabilir. Ölçeğin Cronbach Alfa güvenirlik katsayısı ise 0.82 olarak tespit edilmiştir (Dilmaç, 2008: 675).

Anket 13'ü olumsuz 18'i olumlu olmak üzere toplam 31 madden oluşmaktadır. Olumsuz maddeler ters puanlanmış ve bulgular kısmında olumsuz maddeler maddelerin anlamı bozulmayacak şekilde ters çevrilmiştir. Veri toplama aracında yer alan olumlu maddeler 1 (1.00 – 1.80) "Kesinlikle Katılmıyorum", 2 (1.81 – 2.60) "Katılmıyorum", 3 (2.61 – 3.40) "Kararsızım", 4 (3.41 – 4.20) "Katılıyorum" ve 5 (4.21–5.00) "Kesinlikle Katılıyorum" olarak değerlendirilirken, olumsuz maddeler ise 1 (1.00 – 1.80) "Kesinlikle Katılıyorum", 2 (1.81 – 2.60) "Katılıyorum", 3 (2.61 – 3.40) "Kararsızım", 4 (3.41 – 4.20) "Katılmıyorum" ve 5 (4.21–5.00) "Kesinlikle

Katılmıyorum" şeklinde değerlendirilmiştir. Bu anketten alınabilecek en yüksek puan 155, en düşük puan ise 31'dir. Bu araştırmadaki veriler için hesaplanan Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .86 'dir.

2.3.2. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde öncelikle verilerin parametrik test şartlarını sağlayıp sağlamadığı kontrol edilmiştir. İlk olarak parametrik testlerin şartlarından biri olan normal dağılım varsayımının karşılanıp karşılanmadığı basıklık, çarpıklık katsayıları ve Kolmogorov-Smirnov testi ile incelenmiştir. Verilerin normal dağılıma sahip olup olmadığına yönelik hesaplanan basıklık (Kurtosis) ve çarpıklık (Skewness) değerleri Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2. Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Öz yeterlik Anketinden Elde Edilen Verilerin Normallik Değerleri

Gruplar	\bar{X}	Ss	Ortanca	Skewness	Kurtosis
Toplam	116.11	14.68	116.00	-.016	-.391

Tablo 2 incelendiğinde görsel sanatlar dersine yönelik öğretmenlerin öz yeterliklerine ilişkin elde edilen puanların çarpıklık (-.016) ve basıklık (-.391) değerlerinin kabul edilebilir sınırlar arasında yer aldığı, aritmetik ortalama ve ortanca değerlerinin de birbirine çok yakın olduğu anlaşılmaktadır. Skewness ve Kurtosis değerlerinin -1 ile +1 arasında olması durumunda verilerin normal dağılım gösterebileceği belirtildiğinden (Morgan, Leech, Glockner & Barrett, 2004) dolayı verilerin normal dağılım gösterdiği söylenebilir. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğine yönelik bir başka sınamada Kolmogorov-Smirnov testi ile yapılmış ve sonuçlar Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Öz yeterlik Anketinden Elde Edilen Verilerin Kolmogorov-Smirnov Testi ile Normallik Değerlerine İlişkin Bilgiler

	Kolmogorov-Smirnov		
	İstatistik	Sd	p
Toplam	.056	117	.858

Tablo 2'de Kolmogorov-Smirnov testi sonuçları incelendiğinde p değerinin anlamsız olduğu görülmektedir ($p > .05$). Bu sonuç verilerin normal dağılım gösterdiğine işaret etmektedir.

Verilerin normal dağılım gösterdiği tespit edildikten sonra iki grubun bir sürekli değişken üzerinden aldıkları değerlerin karşılaştırılmasında bağımsız örneklem için t testi, ikiden fazla grubun bir sürekli değişken üzerinden aldıkları değerlerin karşılaştırılmasında ise varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Veriler .05 anlamlılık düzeyinde test edilmiştir.

2.3.3. Veri Toplama Süreçleri

Araştırmada veri toplama aracı olarak Dilmaç (2008) tarafından geliştirilen "Görsel Sanatlar Öğretimine Yönelik Öz Yeterlilik Ölçeği" kullanılmıştır. Anket 13'ü olumsuz 18'i olumlu olmak üzere toplam 31 madden oluşmaktadır. Erzurum ili Yakutiye İlçesine bağlı 4 ayrı okulda görev yapan sınıf öğretmenlerinin katılımıyla veriler toplanmıştır. Olumsuz maddeler ters puanlanmış ve bulgular kısmında olumsuz maddeler maddelerin anlamı bozulmayacak şekilde ters çevrilmiştir.

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Öğretmenlerin görsel sanatlar dersine yönelik öz yeterlik algılarına ilişkin betimsel istatistikler Tablo 4'de yer almaktadır.

3.1. Sınıf Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Öz yeterlik Algıları

Tablo 4. Öğretmenlerin Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Özyeterlik Algıları

İfadeler	n	\bar{X}	SS
1 Görsel sanatlar eğitiminin lisans düzeyinde okutulmasını gerekli buluyorum.	117	4.40	.89
2 Görsel sanatlar dersi önemli bir derstir.	117	4.44	.71
3 Görsel sanatlar dersine ayrılan zamanı az buluyorum.	117	3.82	.96
4 Görsel sanatlar dersini değişik tekniklerle işlemek istiyorum.	117	4.07	.88
5 Öğrencilerin görsel sanatlar dersi müfredatında yer alan konulara ilişkin sorularını onların seviyelerine uygun olarak yanıtlayabileceğimi düşünüyorum.	117	3.53	.97
6 Görsel sanatlar dersinde kendimi mutlu hissedirim.	117	4.01	.81
7 Görsel sanatlar dersi müfredatında yer alan konular kapsamında diğer görsel sanatlar öğretmenleri ile çok rahat tartışabilirim.	117	2.98	1.16
8 Görsel sanatlar dersinde yer alan konulara ilişkin öğretim yöntemlerini gerektiği gibi uygulayabileceğimi düşünüyorum.	117	3.31	1.03
9 Öğrencilerin sanatı sevmeleri için okul içi ve okul dışı sosyal faaliyetlere katılması, müze ve sanat galerileri gibi yerleri ziyaret etmeleri gerektiğini savunurum.	117	4.66	.62
10 Görsel sanatlar dersi konularının öğretiminde yeni öğretim tekniklerini kullanabileceğime inanıyorum.	117	3.63	.98
11 Lisans düzeyinde aldığım resim eğitiminin meslek yaşantımda beni yeterli kıldığına inanıyorum.	117	3.21	1.21
12 Görsel sanatlar dersini çok seviyorum.	117	4.00	.95
13 Çocuğun çizgisel gelişimi konusu ilgimi çekmez.*	117	4.09	1.06
14 Görsel sanatlar dersi müfredatında yer alan konuları öğretmekte kendime yeteri kadar güvenmiyorum.*	117	3.20	1.34
15 Görsel sanatlar dersinde öğreteceğim resim tekniklerini doğru ve güzel yapmamaktan endişe duyarım.*	117	3.13	1.24
16 Görsel sanatlar dersinin içeriği sınırlandırılırsa mutlu olurum.*	117	3.35	1.21
17 Görsel sanatlar dersi müfredatında yer alan konuları anlamada ve uygulamada öğrencilerimin güçlük çekmesi durumunda ne yapacağım konusunda kaygı duyarım.*	117	3.32	1.17
18 Görsel sanatlar dersi müfredatından yer alan konuları anlatacağım zaman öğrencilerimin bilemeyeceğim sorular sormasından çekinirim.*	117	3.67	1.18
19 Görsel sanatlar dersi müfredatında yer alan konuları ve resim teknikleri	117	2.78	1.41

	öğretiminde/resim yapmada öğrencilerimin başarısız olmasından rahatsız olmam.			
20	Görsel sanatlar dersini sıkıcı buluyorum.*	117	4.06	1.17
21	Görsel sanatlar dersi ile ilgili kaynaklar ilgimi çekmez.*	117	4.02	1.03
22	Görsel sanatlar dersinde başka ders işlemeyi tercih ederim.*	117	4.02	1.01
23	Görsel sanatlar dersi müfredatında yer alan konuları işlerken branş öğretmeninin konunun işlenmesi ile ilgili olumsuz eleştirilerinden çekinmem.	117	3.53	1.17
24	Görsel sanatlar dersini ilginç bulmuyorum.*	117	3.98	1.10
25	Görsel sanatlar dersi müfredatından yer alan konuları öğretmek için gerekli vasıfta olmadığını düşünüyorum.*	117	3.22	1.29
26	Görsel sanatlar dersinde öğrencilerimin resim yapmamı istemelerinden mutluluk duyarım.	117	3.76	1.22
27	Görsel sanatlar dersinde zaman geçmek bilmiyor.*	117	4.17	1.08
28	Görsel sanatlar dersi sadece yetenekli öğrencilere verilmelidir.*	117	3.82	1.36
29	Görsel sanatlar dersine yönelik araştırmalardan hoşlanırım.	117	3.63	1.13
30	Dönem içinde görsel sanatlar dersinde yapılan çalışmaların yılsonunda sergilenmesini önemli buluyorum.	117	4.20	.99
31	Görsel sanatların toplumun gelişmesine katkıda bulunduğunu düşünüyorum.	117	4.11	1.11

Öğretmenlerin görsel sanatlar dersine ilişkin öz yeterlikleri Tablo 4'te incelendiğinde olumlu maddeler arasında yer alan "Görsel sanatlar eğitiminin lisans düzeyinde okutulmasını gerekli buluyorum ($\bar{X}=4.40$)", "Görsel sanatlar dersi önemli bir derstir ($\bar{X}=4.44$)" ve "Öğrencilerin sanatı sevmeleri için okul içi ve okul dışı sosyal faaliyetlere katılması, müze ve sanat galerileri gibi yerleri ziyaret etmeleri gerektiğini savunurum ($\bar{X}=4.66$)" maddelerine "Tamamen Katılıyorum" düzeyinde, "Görsel sanatlar dersine ayrılan zamanı az buluyorum ($\bar{X}=3.82$)", "Görsel sanatlar dersini değişik tekniklerle işlemek istiyorum ($\bar{X}=4.07$)", "Öğrencilerin görsel sanatlar dersi müfredatında yer alan konulara ilişkin sorularını onların seviyelerine uygun olarak yanıtlayabileceğimi düşünüyorum ($\bar{X}=3.53$)", "Görsel sanatlar dersinde kendimi mutlu hissederim ($\bar{X}=4.01$)", "Görsel sanatlar dersi konularının öğretiminde yeni öğretim tekniklerini kullanabileceğime inanıyorum ($\bar{X}=3.63$)", "Görsel sanatlar dersini çok seviyorum ($\bar{X}=4.00$)", "Görsel sanatlar dersi müfredatından yer alan konuları anlatacağım zaman öğrencilerimin bilemeyeceğim sorular sormasından çekinmem ($\bar{X}=3.53$)", "Görsel sanatlar

dersinde öğrencilerimin resim yapmamı istemelerinden mutluluk duyuyorum ($\bar{X} = 3.76$)", "Görsel sanatlar dersine yönelik araştırmalardan hoşlanıyorum ($\bar{X} = 3.63$)", "Dönem içinde görsel sanatlar dersinde yapılan çalışmaların yılsonunda sergilenmesini önemli buluyorum ($\bar{X} = 4.20$)" ve "Görsel sanatların toplumun gelişmesine katkıda bulunduğunu düşünüyorum ($\bar{X} = 4.11$)" maddelerine "Katılıyorum" düzeyinde; "Görsel sanatlar dersi müfredatında yer alan konular kapsamında diğer görsel sanatlar öğretmenleri ile çok rahat tartışabilirim ($\bar{X} = 2.98$), "Görsel sanatlar dersinde yer alan konulara ilişkin öğretim yöntemlerini gerektiği gibi uygulayabileceğimi düşünüyorum ($\bar{X} = 3.31$)", "Lisans düzeyinde aldığım resim eğitiminin meslek yaşantımda beni yeterli kıldığına inanıyorum ($\bar{X} = 3.21$)" ve "Görsel sanatlar dersi müfredatında yer alan konuları ve resim teknikleri öğretiminde/resim yapmada öğrencilerimin başarısız olmasından rahatsız olmam ($\bar{X} = 2.78$)" maddelerine ise "Kararsızım" düzeyinde görüş belirttikleri anlaşılmaktadır.

Olumsuz maddeler arasında yer alan "Çocuğun çizgisel gelişimi konusu ilgimi çekmez ($\bar{X} = 4.09$)", "Görsel sanatlar dersi müfredatından yer alan konuları anlatacağım zaman öğrencilerimin bilemeyeceğim sorular sormasından çekinirim ($\bar{X} = 3.67$)", "Görsel sanatlar dersini sıkıcı buluyorum ($\bar{X} = 4.06$)", "Görsel sanatlar dersi ile ilgili kaynaklar ilgimi çekmez ($\bar{X} = 4.02$)", "Görsel sanatlar dersinde başka ders işlemeyi tercih ederim ($\bar{X} = 4.02$)", "Görsel sanatlar dersini ilginç bulmuyorum ($\bar{X} = 3.98$)", "Görsel sanatlar dersinde zaman geçmek bilmiyor ($\bar{X} = 4.17$)" ve "Görsel sanatlar dersi sadece yetenekli öğrencilere verilmelidir ($\bar{X} = 3.82$)" maddelerine "Katılmıyorum" düzeyinde, "Görsel sanatlar dersi müfredatında yer alan konuları öğretmekte kendime yeteri kadar güvenmiyorum ($\bar{X} = 3.20$)", "Görsel sanatlar dersinde öğreteceğim resim tekniklerini doğru ve güzel yapmamaktan endişe duyuyorum ($\bar{X} = 3.13$)", "Görsel sanatlar dersinin içeriği sınırlandırılırsa mutlu olurum ($\bar{X} = 3.35$)", "Görsel sanatlar dersi müfredatında yer alan konuları anlamada ve uygulamada öğrencilerimin güçlük çekmesi durumunda ne yapacağım konusunda kaygı duyuyorum ($\bar{X} = 3.32$)" ve "Görsel sanatlar dersi müfredatından yer alan konuları öğretmek için gerekli vasıfta olmadığımı düşünüyorum ($\bar{X} = 3.22$)" maddelerine ise "Kararsızım" düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

3.2. Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Sınıf Öğretmenlerin Öz yeterlik Düzeylerinde Cinsiyet Değişkeni İlişkisi

Görsel sanatlar dersine yönelik öğretmenlerin öz yeterliklerinin cinsiyet değişkeni bakımından farklılaşıp farklılaşmadığına yönelik yapılan bağımsız örneklem t-testi sonuçları Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5. *Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Öğretmenlerin Özyeterlik Puanlarının Cinsiyete Göre Bağımsız Örneklem t-testi Sonuçları*

Cinsiyet	n	\bar{X}	ss	sd	t	p
Kadın	71	114.30	14.58	115	-1.674	.097
Erkek	46	118.91	14.55			

Tablo 5 incelendiğinde erkek öğretmenlerin görsel sanatlar dersine yönelik öz yeterlik puanlarının ($\bar{X} = 118.91$), kadın öğretmenlerin görsel sanatlar dersine yönelik öz yeterlik puanlarından ($\bar{X} = 114.30$) farklı olduğu anlaşılmaktadır. Ancak bu farklılığın anlamlı olmadığı görülmektedir ($t_{(115)} = -1.674$; $p > .05$).

3.3. Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Sınıf Öğretmenlerin Öz yeterlik Düzeylerinde Mesleki Kıdem Değişkeni İlişkisi

Görsel sanatlar dersine yönelik öğretmenlerin öz yeterliklerinin mesleki kıdem değişkeni bakımından farklılaşıp farklılaşmadığına yönelik yapılan varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 6'da yer almaktadır.

Tablo 6. *Mesleki kıdeme göre öğretmenlerin görsel sanatlar dersine yönelik özyeterlik puanları arasındaki farka yönelik ANOVA sonuçları*

Mesleki Kıdem	n	\bar{X}	ss	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	
10-14 yıl	29	119.62	14.66	Gruplar Arası	699.512	2	349.756	1.641	.198
15-19 yıl	54	116.22	14.50	Gruplar İçi	24304.043	114	213.193		
20 ve üzeri	34	112.94	14.71	Toplam	25003.556	116			

Mesleki kıdeme göre öğretmenlerin görsel sanatlar dersine yönelik özyeterlik puanları Tablo 6'da incelendiğinde 10-14 yıllık mesleki kıdeme sahip öğretmenlerin aritmetik ortalamalarının ($\bar{X} = 119.62$), 15-19 yıllık mesleki kıdeme ($\bar{X} = 116.22$) ve 20 ve üzeri mesleki kıdeme sahip ($\bar{X} = 112.94$) öğretmenlerin aritmetik ortalamalarından daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu farklılığın anlamlı olup olmadığına yönelik yapılan varyans analizi sonuçları incelendiğinde ise bu farklılığın anlamlı olmadığı görülmektedir ($F_{(2-114)} = 1.641$, $p > .05$).

3.4. Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Sınıf Öğretmenlerin Öz yeterlik Düzeylerinde Mezun Olunan Fakülte Değişkeni İlişkisi

Görsel sanatlar dersine yönelik öğretmenlerin özyeterliklerinin mezun olunan fakülte değişkeni bakımından farklılaşıp farklılaşmadığına yönelik yapılan varyans analizi (ANOVA) sonuçları Tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 7. Mezun olunan fakülte türüne göre öğretmenlerin görsel sanatlar dersine yönelik özyeterlik puanları arasındaki farka yönelik ANOVA sonuçları

Mezun Olunan Fakülte	n	\bar{X}	ss	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Eğitim Fak.	71	116.75	15.07	Gruplar Arası 76.176	2	38.088		
Mühendislik-Ziraat-İİBF	24	114.88	12.45	Gruplar İçi 24927.380	114	218.661	.174	.840
Fen-Edebiyat Fak.	22	115.41	16.13	Toplam 25003.556	116			

Mezun olunan fakültelere göre öğretmenlerin görsel sanatlar dersine yönelik özyeterlik puanları Tablo 7'de incelendiğinde "Eğitim Fakültesi"nden mezun olan öğretmenlerin aritmetik ortalamalarının ($\bar{X} = 116.75$), "Mühendislik-Ziraat-İİBF"den ($\bar{X} = 114.88$) ve "Fen-Edebiyat Fakültesi"nden mezun olan ($\bar{X} = 115.41$) öğretmenlerin aritmetik ortalamalarından daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu farklılığın anlamlı olup olmadığına yönelik yapılan varyans analizi sonuçları incelendiğinde ise bu farklılığın anlamlı olmadığı görülmektedir ($F_{(2-114)} = .174$, $p > .05$).

TARTIŞMA ve SONUÇ

İlgili alan yazın taramalarında, sınıf öğretmenlerinin çeşitli derslere (Fen Bilgisi, Müzik, Türkçe, Matematik) ilişkin öz yeterlik düzeylerini belirlemeye yönelik bir çok araştırmayla karşılaşılmasına rağmen görsel sanatlar dersine ilişkin olan çalışmaların oldukça az olduğu dikkati çekmektedir. Bu çalışmalardan arasında Özer (2001), Akyıldız (2006), Kahraman (2007) tarafından gerçekleştirilen araştırmalar bulunmaktadır. Bu araştırmaların sonuçları incelendiğinde, hepsinin ortak noktası sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersinin içeriğine ve alana yönelik hakimiyetleri gibi konularda öz yeterlik düzeylerinin düşük olmasıdır.

Sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersine ilişkin öz yeterliklerinin belirlenmeye çalışıldığı bu araştırmada, ele edilen bulgular ışığında, görsel sanatlar eğitiminin lisans

düzeyinde okutulmasını gerekli buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Sınıf öğretmenleri Görsel sanatlar dersinin önemli bir ders olduğunu ileri sürmekte, öğrencilerin sanatı sevmeleri için okul içi ve okul dışı sosyal faaliyetlere katılmalarının müze ve sanat galerileri gibi yerleri ziyaret etmelerinin gerekli olduğunu düşündükleri anlaşılmaktadır. Araştırmada sınıf öğretmenlerini öz yeterlik düzeylerinin diğer araştırmalara göre daha yüksek olduğunun tespit edilmesinin nedeni olarak sınıf öğretmenlerinin %71'inin Eğitim Fakültesi mezunu olmalarından ve hizmet sürelerindeki kıdem yıllarının yüksek olmasının getirdiği mesleki deneyimlerinin yüksekliğinden kaynaklanıyor olması gösterilebilir.

Her ne kadar anket maddelerinden elde edilen ortalamalar incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin görsel sanatlar dersine ilişkin öz yeterlik düzeylerinin yüksek olduğu ileri sürülebilirse de öz yeterlik maddelerinden bazılarında düşük ortalamalara sahip olduğu da görülmektedir. Ortalamaları düşük olan maddeler incelendiğinde, çocuğun çizgisel gelişimi konusunun ilgilerini çekmediği görülmüştür. Katılımcılar Görsel sanatlar dersi müfredatından yer alan konuları anlatacakları zaman öğrencilerinin bilemeyecekleri sorular sormalarından çekindiklerini, görsel sanatlar dersini sıkıcı buldukları belirtmişlerdir. Yine inceleme sonucuna göre Görsel sanatlar dersi ile ilgili kaynakların ilgilerini çekmediği ve Görsel sanatlar dersinde başka ders işlemeyi tercih ettikleri anlaşılmaktadır.

Görsel sanatlar dersine yönelik öğretmenlerin özyeterlik puanlarının cinsiyete göre bağımsız örneklem t-testi sonuçları incelendiğinde anlamlı bir fark bulunamamıştır. Mesleki kıdeme göre öğretmenlerin görsel sanatlar dersine yönelik özyeterlik puanları arasındaki farka yönelik ANOVA sonuçları da incelendiğinde de anlamlı bir fark görülmemiştir.

Mezun olunan fakülte türüne göre öğretmenlerin görsel sanatlar dersine yönelik özyeterlik puanları arasındaki farka yönelik ANOVA sonuçları incelendiğinde ise "Eğitim Fakültesi"nden mezun olan öğretmenlerin aritmetik ortalamalarının ($\bar{X} = 116.75$), "Mühendislik-Ziraat-İİBF"den ($\bar{X} = 114.88$) ve "Fen-Edebiyat Fakültesi"nden mezun olan ($\bar{X} = 115.41$) öğretmenlerin aritmetik ortalamalarından daha yüksek olduğu fakat bu farklılığın anlamlı olmadığı görülmüştür ($F_{(2-114)} = .174$, $p > .05$). Elde edilen bulgular ışığında araştırma daha geniş örneklem grupları ile gerçekleştirilebilir ve derse ilişkin öğrencilerin de görüşleri alınabilir.

KAYNAKÇA

- Akyıldız, M. F. (2006). *İlköğretim Okullarında (9-12 yaş) Görsel Sanatlar Dersi Kapsamında Renk Bilgisinin Kavratılmasındaki Sorunlar ve Çözüm Önerileri*, (Yayınlanmamış Doktora Tezi) On Dokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Artut, K. (2004). *Sanat Eğitimi (Kurumları ve Yöntemleri)*, Ankara: Anı.

- Ayaydın, A., Vural, Ü, D., Tuna, S., Yılmaz, G, M., (2009). *Sanat Eğitimi ve Görsel Sanatlar Öğretimi*, Ankara: Pegem.
- Batur, M. (2010). *İlköğretim I. Kademe Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı'nın Kazanımlar Ögesinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 18 Mart Üniversitesi, Çanakkale, 3.
- Bulut, İ., Alakuş, A, O., Aydın, B,. (2013). Sınıf Öğretmenliği 2. Sınıf Öğrencilerinin Güzel Sanatlara Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi, *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, Diyarbakır, 20, 156-166.
- Buyurgan, S. & Buyurgan, U. (2012). *Sanat Eğitimi ve Öğretimi (Eğitimin Her Kademesine Yönelik Yöntem ve Tekniklerle)*, Ankara: Pegem, 6.
- Büyüköztürk, Ş., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., Demirel, F., Kılıç, E., (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Cerit, Y. (2010). Öğretmen Öz-Yeterlik Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öz Yeterlik İnançları, *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 6 (1), 68-85.
- Çakır, Ö., Kan, A., Sünbül, Ö., (2006). Öğretmenlik Meslek Bilgisi Ve Tezsiz Yüksek Lisans Programlarının Tutum Ve Özyeterlik Açısından Değerlendirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2 (1), 36-47.
- Dılmaç, O. (2008). Sınıf Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersine Yönelik Öz Yeterlilik Düzeylerinin Belirlenmesi, *Proceedings of International Conferance on Educational Science*. Eastern Mediterranean University, ICES'08 23-25 JUNE , 672-682
- Gürcan, A. (2005) Bilgisayar Öz Yeterliği Algısı İle Bilişsel Öğrenme Stratejileri Arasındaki İlişki, *Eğitim Araştırmaları*, 19, 179-193.
- Hamurcu, H. (2006). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Fen Öğretimine Yönelik Öz Yeterlik İnançları, *Eğitim Araştırmaları*, 24, 112-122.
- Henson, R. K. (2001). Teacher Self-Efficacy: Substantive Implications and Measurement Dilemmas, *Paper presented at the Annual Meeting of the Educational Research Exchange* (College Station, TX, January 26, 2001).
- İlhan, Ç, A. (2003). Sınıf Öğretmeni Yetiştirme Programları ve Sanat Eğitimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 36(1-2), 13-24.
- Kahraman, A. D. (2007). *Sınıf Öğretmenlerinin Görsel Sanatlar Dersi Programının Uygulanmasında Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Görüşleri ve Çözüm Önerileri*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Karip, E., Şirin , H., Bayyigit, M., Yıldız, D, H., Yılmaz, A., Alacacı, C., Bükel, İ., Demirci, İ., Kırpık, g. (2013). *İlkokul ve Ortaokul Görsel Sanatlar Dersi Öğretim Programı 1-8. Sınıflar*, Ankara: MEB Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı Yayınları, 1-2.
- Kırıçoğlu, T, O, 2005, *Sanatta Eğitim-Görmek Öğrenmek Yaratmak*, 3. Baskı, Pegem Yayıncılık, Ankara.
- Korkut, K., Babaoğlu, E. (2012). Sınıf Öğretmenlerinin Öz Yeterlik İnançları, *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, Cilt 8, Sayı 16, 269, 282.
- Özçelik, H. & Kurt, A. (2007). İlköğretim Öğretmenlerinin Bilgisayar Özyeterlilikleri: Balıkesir İli Örneği. *İlköğretim Online*, 6(3), 441-451.
- Özer, Ö. (2001). *İlköğretim Okullarında Sınıf Öğretmenlerinin Resim-iş Derslerine İlişkin Eğitim Gereksinimleri*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Özerkan, E. (2007). *Öğretmenlerin Öz-Yeterlilik Algıları İle Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Benlik Kavramları Arasındaki İlişki*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tekirdağ.
- Özsoy, V. (2003). *Görsel Sanatlar Eğitimi- Resim İş Eğitiminin Tarihsel ve Düşünsel Temelleri*, Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

- Podell, D., Soodak, L. (1993). Teacher Efficacy And Bias in Special Education Referrals. *Journal of Educational Research*, 86, 247-253
- Riggs, I., Enochs, L. (1990). Toward The Development Of An Elementary Teacher's Science Teaching Efficacy Belief Instrument. *Science Education*, 74, 625-638.
- Ross, J. A. (1992). Teacher Efficacy And The Effect Of Coaching On Student Achievement. *Canadian Journal of Education*, 17(1), 51-65.
- Saracaloğlu, A. S., Yenice, N. (2009). Fen Bilgisi ve Sınıf Öğretmenlerinin Öz-Yeterlik İnançlarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi, *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 5 (2), 244-260.
- Südüor, G. (2006). *Temel Sanat Eğitimi "Aynanın Gerçeği" Temel Tasarım, Resim Eğitimi ve Sanatla Karşılaşma*, Ankara: Tıglat.
- Taşkın, Ç. Ş., Hacıömeroğlu, G. (2010). Öğretmen Özyeterlik İnanç Ölçeğinin Türkçeye Uyarlanması ve Sınıf Öğretmeni Adaylarının Özyeterlik İnançları, *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27, 63, 75.
- Üstüner, M., Demirtaş, H., Cömert, M., Özer, N. (2009). Ortaöğretim Öğretmenlerinin Öz-Yeterlik Algıları. Secondary School Teachers' Self-Efficacy Beliefs, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Pamukkale, 9(17), 1-16.
- Woolfolk H, A. & Burke - Spero, R. (2005). "Changes in Teacher Efficacy During The Early Years Of Teaching: A Comparison Of Four Measures", *Teaching and Teacher Education*, 21, pp. 343-356.
- Yolcu, E. (2004). *Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri*, Ankara: Nobel Yayınları.

SUMMARY

In fact, art education, which aims the development of creativity of individual, is a field to help and provide exploring individual's researching way and progress aesthetical sensibility. It does not aim training artists. Although art education reveals some drifts, skills or abilities by chance, only aim of it, is to make the life valuable and providing get pleasure out of it. In conjunction with including individual's training period by art method, art education has an important place in general education. Art education, that aims to develop individual's aesthetical style and creativeness, can provide positive contributions to personality development with these features. The goal of art education is not to train artists. Children-students perceive their environment better, interpret and interact by art education. Gaining targeted functionality of visual art lesson seems possible with majority of teachers who have high self-efficacy and full knowledge in their fields.

Among the first trainers of teaching art covering a wide process from pre-school education to university level are the primary school teachers. Besides teaching reading & writing to the 1st, 2nd, 3rd and the 4th graders, a primary school teacher is responsible for making his/her students ready for the life to come by teaching them basic Turkish, maths, social sciences, science, religion and ethics, foreign language, music, visual arts, physical education as well. The primary school teachers' attitudes towards visual arts subject affects basic art training and possible interests of the children towards art. Personality development of the children in which the visual art training aims to bring makes basic primary school visual art lessons much more crucial. An efficient art training activity is dependent not only on the development of the sufficient programmes but also on the teachers and the art trainers as practitioners and their capabilities of teaching with necessary knowledge and understanding. The one who is to develop a useful art training programme has to move on a reliable art philosophy. Determining the teachers' own views towards the lesson is vital to improve students' perception levels and their imagination, to give the opportunity to convert their subjective perceptions into artistic expressions, to make them love visual arts and to make them reflect and use this love in every step of life. The teachers who are the most important partners of the training process monitor and evaluate whether the learning is achieved or not in each phase of the process in order to reach the goals fixed previously. Therefore the visual art teachers are expected to have essential proficiency at a standard level. So it can be said that the study hereby to detect the primary school teachers' self competence level of visual art lesson is significant.

The purpose of the study is to determine primary school teachers' self competence levels of visual art lesson by taking the up-to-date data into consideration. The study also aims to detect whether the competence levels change in accordance with teachers' seniority, sex, where they graduated from. As independent factors, primary school teachers' seniority, where they graduated from and their sex are examined. The study itself is in scanning type. The research centers around the primary school teachers in Yakutiye/Erzurum. The sample of the study consists of 117 primary school teachers in 4 schools chosen in accordance with proper sample survey. Self Competence Scale Of Teaching Visual Arts is used as a data collection tool.

Having been studied, the visual art training is necessary to be given at a bachelor's degree. Primary school teachers state that visual art is an important lesson and it is necessary that students take part in intramural and extrascholastic social activities, visit museums and art galleries in order to make them love art. In the study, the reason why the primary school teachers' self competence levels are higher than the other researches may be that 71% of teachers graduated from faculty of education and their high experience due to their length of service as a teacher.

However the averages which have been obtained from survey elements were analysed, it has been seen that classroom teachers have high self-sufficiency levels as to visual arts lesson can be claimed but at some of self-sufficiency elements, they have low averages. When the elements that have low averages were analysed, the subject of linear development of child does not attract their attention. Participants have remarked that when they give lecture about visual arts lesson, their students ask questions which they do not know their answers and they abstain this situation so think about visual arts lesson is boring. Yet, according to result of thesis, it appears that the sources about visual arts lesson does not draw their attention and they prefer teaching another lesson in visual arts lesson

When independent samples in the results of t test according to gender were analysed, self-sufficiency scores of teachers about visual arts training, a significant difference can not be found. Also, there has not been an important change after the analysis of ANOVA results, considering Professional seniority of teachers about visual arts lesson.

When it comes to ANOVA results which reveal the difference among the teachers' self competence grades in visual art lesson, taking their faculties where they graduated, it can be concluded that Education Faculty graduates' averages ($x=116.75$) are slightly higher than those of Engineering – Agriculture-Faculty of Economics and Administrative Sciences ($x=114.88$) and Science and Letters graduates' ($x=115.41$) but this difference is not a meaningful one. With these findings, the research can be conducted within wider sampling groups and students' own opinions about the lesson itself could also be asked for.